

Załącznik
do Uchwały nr XXVI/335/2020
Rady Miejskiej w Suwałkach
z dnia 13 listopada 2020 r.

MIEJSKI PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W SUWAŁKACH NA 2021 ROK

WSTĘP

Podstawą działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii są:

- **Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 roku** (zwana dalej ustawą o wychowaniu w trzeźwości),
- **Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 roku,**
- **Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 roku,**
- **Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 roku,**
- **Ustawa o zdrowiu publicznym z dnia 11 września 2015 roku,**
- **Ustawa prawo przedsiębiorców z dnia 6 marca 2018 roku.**

Program zawiera diagnozę problemów uzależnień i innych zagrożeń społecznych, diagnozuje obszary problemowe, określa cel oraz precyzuje zadania związane: ze zwiększeniem dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i innych środków psychoaktywnych, z udzielaniem rodzinom, w których występują problemy choroby alkoholowej, narkomanii lub przemocy w rodzinie - pomocy psychospołecznej i prawnej, z edukacją zdrowotną, z profilaktyką uzależnień, z przeciwdziałaniem przemocy, ze zmniejszeniem rozmiarów naruszeń prawa na rynku napojów alkoholowych, ze wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień oraz przemocy w rodzinie. Wskazuje realizatorów zadań.

Do opracowania niniejszego Programu posłużyły również materiały:

- diagnoza zagrożeń społecznych na terenie szkół podstawowych i średnich w Suwałkach z 2019 r. przeprowadzona przez Centrum Działań Profilaktycznych w Wieliczce,
- „Rekomendacje do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na 2020 r.”, wydane przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,

- sprawozdanie z działalności Komendanta Miejskiego Policji w Suwałkach o stanie bezpieczeństwa i porządku publicznego za 2019 r.,
- założenia Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020,
- sprawozdanie z przeprowadzonych badań społecznych w punktach sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie Miasta Suwałki w 2020 r.

Wykaz niektórych skrótów użytych w programie:

DDA - Dorosłe Dzieci Alkoholików,

dppiw - ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,

GOPS – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,

Jednostki kultury – Suwalski Ośrodek Kultury w Suwałkach, Biblioteka Publiczna im. Marii Konopnickiej w Suwałkach, Muzeum Okręgowe w Suwałkach,

KBPN - Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii w Warszawie,

KMP – Komenda Miejska Policji w Suwałkach,

Kościół – Kościoły i inne związki wyznaniowe,

miejsca publiczne – zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,

MKRPA – Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Suwałkach,

MOPR – Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Suwałkach,

NGO – organizacje pozarządowe oraz podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,

NZOZ – niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej,

PARPA – Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Warszawie,

PON – Pogotowie dla Osób Nietrzeźwych w Suwałkach,

SM – Straż Miejska w Suwałkach,

SP SP ZOZ - Specjalistyczny Psychiatryczny Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Suwałkach,

UM – Urząd Miejski w Suwałkach,

WKiS – Wydział Kultury i Sportu Urzędu Miejskiego w Suwałkach,

WOiW – Wydział Oświaty i Wychowania Urzędu Miejskiego w Suwałkach,

WS – Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Suwałkach,

Placówki oświatowe – przedszkola, szkoły podstawowe, szkoły ponadpodstawowe, zespoły szkół, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Suwałkach, Suwalski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Suwałkach, Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 1 w Suwałkach,

ZOZ – zakłady opieki zdrowotnej w Suwałkach.

I. DIAGNOZA PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ I INNYCH ZAGROŻEŃ SPOŁECZNYCH W MIEŚCIE SUWAŁKI

Stan problemów alkoholowych i narkotykowych występujących na terenie Miasta Suwałki w latach 2017 – 2019.

1. Dystrybucja alkoholu

1.1 W 2019 r. wydano łącznie 160 zezwoleń uprawniających do sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Miasta Suwałki:

Liczba wydanych zezwoleń w poszczególnych kategoriach w latach 2017-2019

Kategoria	Rok		
	2017	2018	2019
do 4,5% zawartości alkoholu oraz piwo	31	69	63
powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu	18	49	48
powyżej 18% zawartości alkoholu	22	56	49
Łącznie	71	174	160

Źródło: Urząd Miejski w Suwałkach

W 2019 r. nieznacznie zmalała liczba wydanych zezwoleń i dotyczyła ona zezwoleń na gastronomiczną sprzedaż napojów alkoholowych.

1.2 W 2019 r. na terenie Miasta Suwałki funkcjonowało ogółem 177 punktów sprzedaży napojów alkoholowych, w tym 127 punktów detalicznych i 50 punktów gastronomicznych.

Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w Mieście Suwałki

Lata	Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych		
	ogółem	sklepy	lokale gastronomiczne
2017	185	127	58
2018	186	128	58
2019	177	127	50

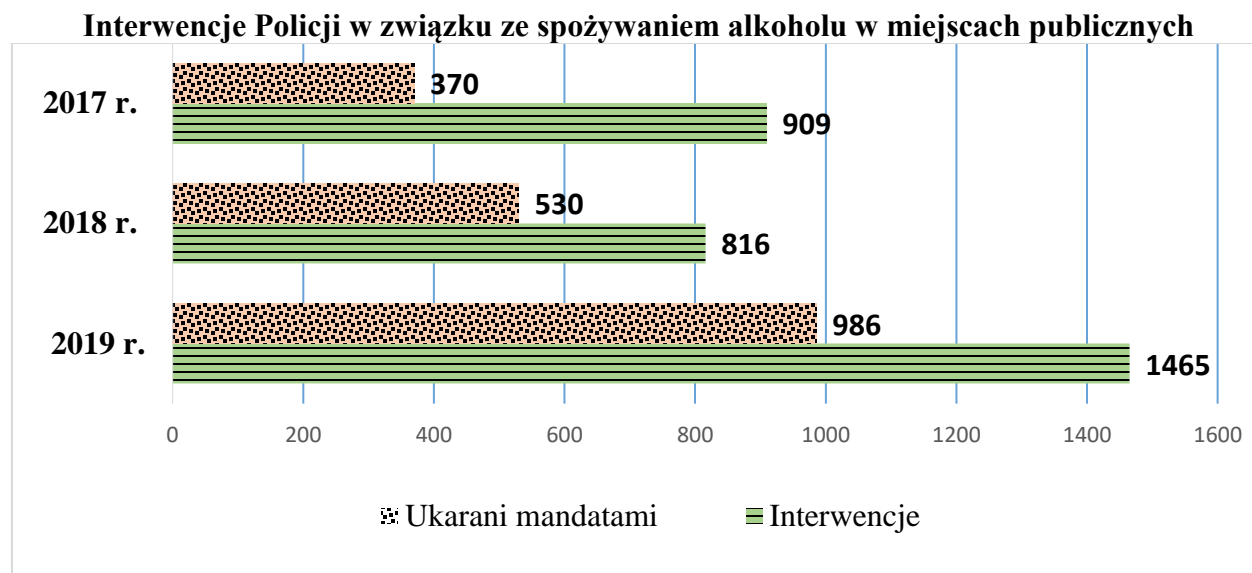
Źródło: Urząd Miejski w Suwałkach

Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w Mieście Suwałki zmalała w związku z likwidacją głównie lokali gastronomicznych.

2. Naruszanie prawa i porządku publicznego w związku ze spożywaniem alkoholu i używaniem narkotyków

2.1. Komenda Miejska Policji w Suwałkach w 2019 r., w związku z realizacją zadań wynikających z realizacji ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, podjęła interwencje w następujących obszarach:

- zakaz spożywania alkoholu w miejscach publicznych – 1465 interwencje, 986 osób ukarano mandatami.

Źródło: Komenda Miejska Policji w Suwałkach

W 2019 r. w porównaniu do 2018 r. znacznie wzrosła liczba (o 649) interwencji funkcjonariuszy Policji wobec osób spożywających alkohol w miejscach publicznych oraz liczba (o 456) osób ukaranych mandatami w związku z zakazem spożywania alkoholu w miejscach publicznych.

- przestępstwa drogowe - prowadzenie pojazdów po alkoholu:
 - zatrzymani nietrzeźwi kierujący (przestępstwo) – 164 osoby,
 - zatrzymani za kierowanie pojazdem po użyciu alkoholu (wykroczenie) – 42 osoby.

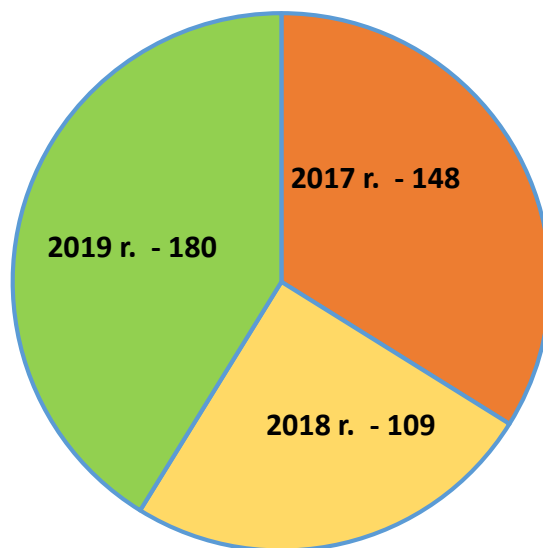
Zatrzymani nietrzeźwi kierujący			
	2017 r.	2018 r.	2019 r.
Przestępstwa drogowe	192	78	164

Źródło: Komenda Miejska Policji w Suwałkach

W 2019 r. odnotowano znaczny wzrost stwierdzonych przestępstw drogowych polegających na kierowaniu pojazdem pod wpływem alkoholu.

2.2. W 2019 r. Komenda Miejska Policji w Suwałkach wszczęła ogółem 180 postępowań w sprawach o przestępstwa naruszające przepisy ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

Liczba stwierdzonych przestępstw narkotykowych w latach 2017 – 2019

Źródło: Komenda Miejska Policji w Suwałkach

W 2019 r. odnotowano znaczny wzrost stwierdzonych przestępstw narkotykowych.

2.3. Policja w 2019 r. w kontakcie indywidualnym z koordynatorem procedury „Niebieskie Karty” udzieliła 25 porad. W „Niebieskim Pokoju” w 2019 r. odbyły się 54 przesłuchania.

2.4 W roku 2019 w ramach realizacji procedury „Niebieskiej Karty” funkcjonowało 245 grup roboczych do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w ramach współpracy instytucjonalnej.

Liczba grup roboczych

Rok	Liczba grup roboczych
2017	308
2018	307
2019	245

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Suwałkach

W stosunku do roku 2018 zmalała liczba powołanych nowych grup roboczych.

Liczba złożonych „Niebieskich Kart” przez służby:

Służby	Liczba złożonych Kart		
	2017 r.	2018 r.	2019 r.
MOPR	12	13	24
OŚWIATA	2	3	4
SŁUŻBA ZDROWIA	2	5	0
MKRPA	2	0	2
KMP	324	343	239
GOPS	2	0	0
RAZEM:	344	364	269

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Suwałkach

Tabela wskazuje, że w 2019 r. o 95 zmalała liczba złożonych wniosków o wszczęcie procedury „Niebieska Karta”. W analizowanych latach, to głównie funkcjonariusze Policji uruchamiali procedurę „Niebieska Karta”. Z informacji uzyskanej z Działu Interwencji Kryzysowej wynika, iż 56% złożonych kart nie potwierdziło faktu stosowania przemocy, zaś 44% procedur zakończono w wyniku ustania przemocy w rodzinie.

2.5. W 2019 r. funkcjonariusze Straży Miejskiej w Suwałkach podjęli 417 interwencji dotyczących naruszania zakazu spożywania alkoholu w miejscach publicznych, w wyniku których wystosowali 158 pouczeń, nałożyli 4 mandaty karne (2 dla osób spożywających alkohol w miejscu publicznym i 2 za niewiadacznianie informacji o szkodliwości spożywania alkoholu w punkcie sprzedaży) oraz skierowali 15 wniosków o ukaranie do Sądu w Suwałkach. Do miejsca zamieszkania, służby zdrowia oraz do Pogotowia dla Osób Nietrzeźwych i podmiotów leczniczych dowieziono łącznie 240 osób nietrzeźwych.

Interwencje Straży Miejskiej w Suwałkach w związku z naruszeniem zakazu spożywania alkoholu w miejscach publicznych

Lata	Interwencje ogółem	Pouczenia	Mandaty	Wnioski do Sądu	Przewóz osób nietrzeźwych do PON, miejsca zamieszkania, podmiotów leczniczych
2017 r.	432	140	12	7	273
2018 r.	348	138	21	12	177
2019 r.	417	158	4	15	240

Źródło: Straż Miejska w Suwałkach

Powyższa tabela wskazuje, że nastąpił wzrost interwencji ogółem, liczby pouczeń oraz ilości przewożonych osób przez Straż Miejską do Pogotowia dla Osób Nietrzeźwych, miejsca zamieszkania lub podmiotów leczniczych oraz w ilości skierowanych wniosków do Sądu. Tendencję spadkową odnotowano w nałożonych mandatach.

2.6. W 2019 roku w Pogotowiu dla Osób Nietrzeźwych w Suwałkach odnotowano ogółem 1656 pobytych z czego:

- 106 osób przyjęto do placówki co najmniej trzy razy w ciągu roku,
- 105 osób przyjęto do placówki co najmniej dwa razy w ciągu roku,
- 501 osób przyjęto do placówki raz w ciągu roku.

Liczba pobytych nietrzeźwych w Pogotowiu dla Osób Nietrzeźwych w Suwałkach

Rok	Liczba osób	Liczba pobytych nietrzeźwych			
		Liczba ogółem	Mężczyźni	Kobiety	Nieletni
2017	637	1632	1542	88	2
2018	634	1409	1324	82	3
2019	712	1656	1549	105	2

Źródło: Ośrodek Profilaktyki i Wsparcia dla Osób Nietrzeźwych, Bezdomnych i Uzależnionych w Suwałkach

W 2019 roku, w porównaniu do roku 2018, nastąpił wzrost (o ok. 18 %) pobytych osób nietrzeźwych w Pogotowiu dla Osób Nietrzeźwych w Suwałkach.

3. Mieszkańcy Suwałk objęci niektórymi działaniami terapeutycznymi

3.1. W Poradni Terapii Uzależnienia od Substancji Psychoaktywnych przy SP SP ZOZ w Suwałkach w 2019 r. leczyło się 161* pacjentów, w tym 106 uzależnionych od narkotyków (z tego 27 osób nieletnich) i 55 osób współuzależnionych. Udzielono 822 porad i wystawiono 31 skierowań do ośrodków stacjonarnych i na oddziały detoksykacyjne.

* dotyczy nie tylko mieszkańców Suwałk

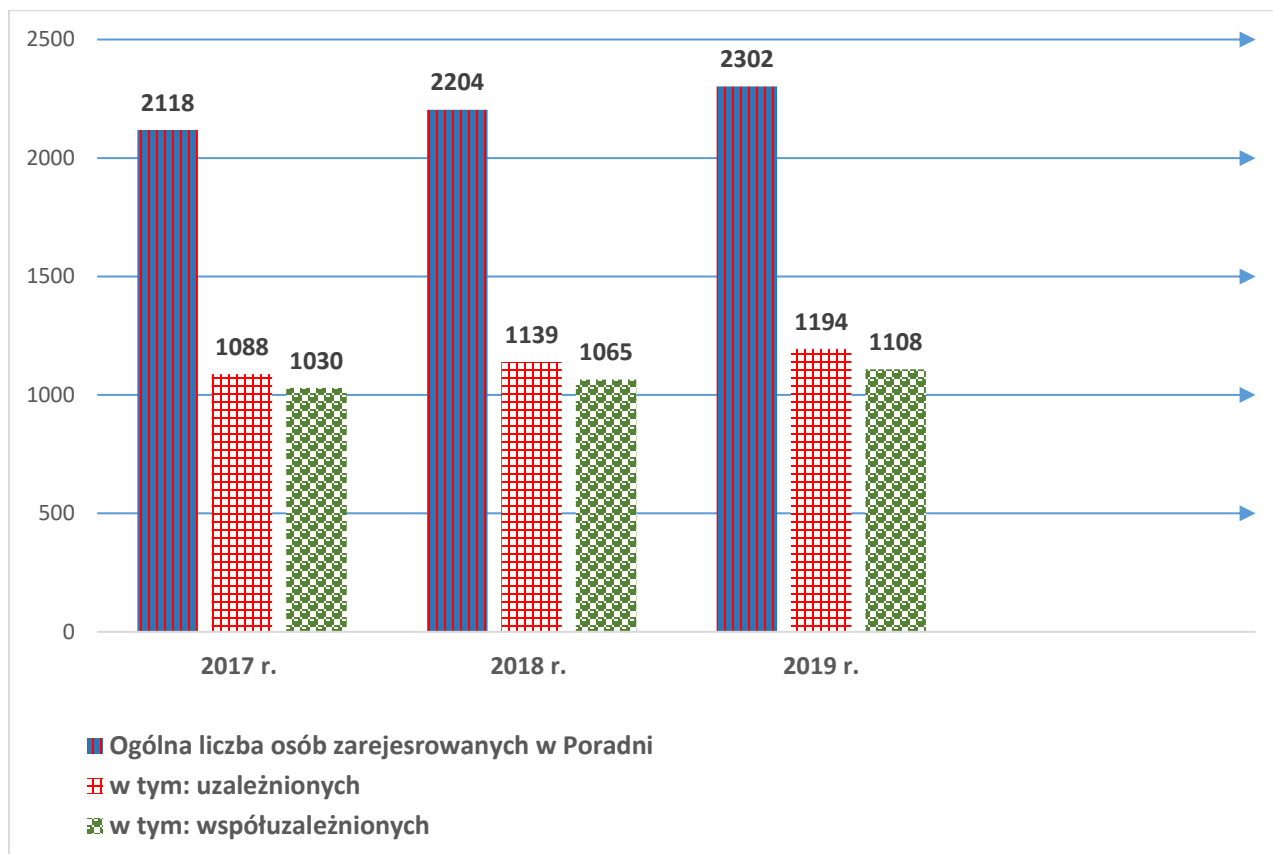
Liczba osób leczących się w Poradni Leczenia Uzależnienia od Substancji Psychoaktywnych

	Lata			
	2017	2018	2019	
Liczba pacjentów	- uzależnionych od narkotyków,	144	113	106
	w tym nieletnich	28	29	27
	- współuzależnionych	66	49	55
	Ogółem:	210	162	161
Ilość udzielonych porad	930	802	822	
Ilość wystawionych skierowań	31	33	31	

Źródło: Poradnia Terapii Uzależnienia od Substancji Psychoaktywnych przy SP SP ZOZ w Suwałkach

Jak wynika z zestawienia, liczba pacjentów leczących się w Poradni Terapii Uzależnienia od Substancji Psychoaktywnych od 2018 r. utrzymuje się na podobnym poziomie. Liczba nieletnich pacjentów zmalała (o 2) oraz (o 2) liczba skierowań do ośrodków i na oddziały detoksykacyjne. Wzrosła natomiast (o 6) liczba osób współuzależnionych oraz ilość udzielonych porad (o 20).

Do końca 2019 roku w Poradni zarejestrowane były 2302 osoby, w tym 1194 osoby uzależnione i 1108 osób współuzależnionych.

Źródło: Poradnia Terapii Uzależnienia od Substancji Psychoaktywnych przy SP SP ZOZ w Suwałkach

Liczba osób zarejestrowanych i korzystających z pomocy Poradni Leczenia Uzależnienia od Substancji Psychoaktywnych przy SP SP ZOZ w Suwałkach ma tendencję wzrostową. Dynamika wzrostu ogółu zarejestrowanych w Poradni w porównaniu z 2018 r. jest na poziomie ponad 4 %.

Wśród prowadzonych przez Poradnię działań z zakresu profilaktyki wymienić należy również:

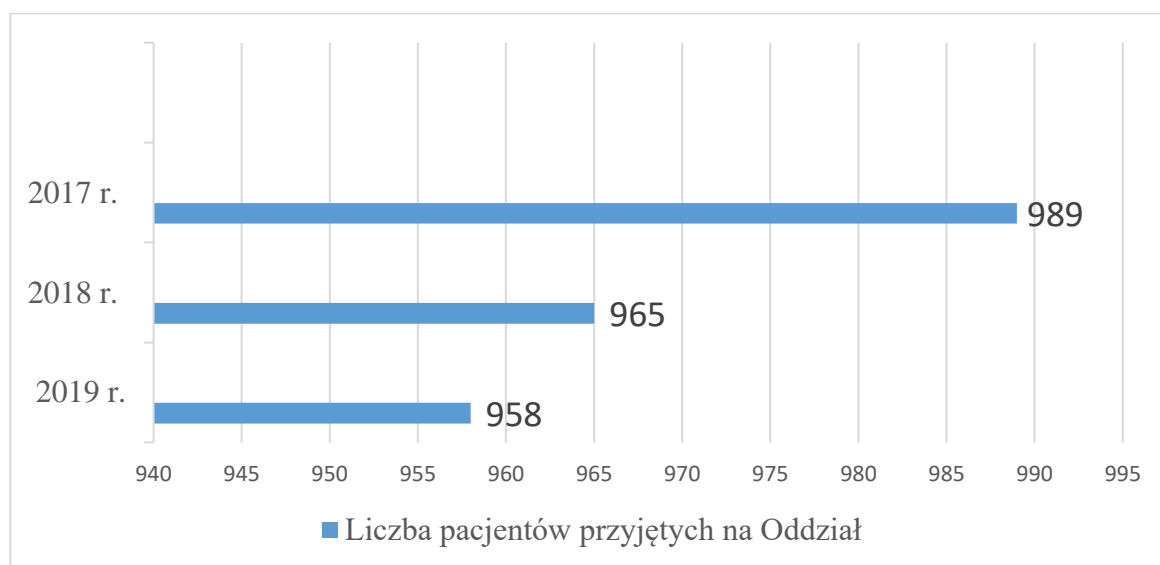
- spotkania edukacyjne z uczniami placówek oświatowych dotyczące zagrożeń wynikających z używania substancji psychoaktywnych w ramach programu „Smaki życia”, „Fred” i „Candis”,
- spotkania edukacyjne z rodzicami uczniów suwalskich szkół dotyczące zagrożeń wynikających z używania substancji psychoaktywnych,
- indywidualne konsultacje z pedagogami szkolnymi.

Według oceny specjalistów z Poradni, stale wzrasta liczba osób zgłaszających się do Poradni w związku z problemami wynikającymi z używania marihuany, amfetaminy i innych substancji psychoaktywnych zaliczających się do grupy dopalaczy.

3.2. W 2019 r. na Oddziale Leczenia Uzależnień i Zaburzeń Emocjonalnych SP SP ZOZ hospitalizowanych było 958* pacjentów, z czego 204 na Pododdziale Terapii Uzależnienia od Alkoholu oraz 754 na Pododdziale Detoksykacji.

*dotyczy nie tylko mieszkańców Suwałk

Liczba pacjentów przyjętych na Oddział Leczenia Uzależnień i Zaburzeń Emocjonalnych SP SP ZOZ w Suwałkach

Źródło: Oddział Leczenia Uzależnień i Zaburzeń Emocjonalnych SP SP ZOZ w Suwałkach

W 2019 roku odnotowano, w stosunku do 2018 r. spadek (o 7) liczby pacjentów przyjętych na Oddział Leczenia Uzależnień i Zaburzeń Emocjonalnych.

3.3. Ogólna liczba pacjentów Poradni Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkoholu SP SP ZOZ w Suwałkach w stosunku do 2018 r. zmalała o ok. 12 %.

Liczba pacjentów korzystających z usług Poradni Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkoholu SP SP ZOZ

Rok	2017 r.	2018 r.	2019 r.
Pacjenci			
uzależnieni	444	496	466
współuzależnieni	127	95	57
Łącznie	571*	591*	523*

Źródło: Poradnia Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkoholu SP SP ZOZ w Suwałkach

* dotyczy nie tylko mieszkańców Suwałk

Nastąpił spadek liczby osób korzystających z usług Poradni (o 68), które dobrowolnie zdecydowały się na podjęcie leczenia odwykowego.

3.4. W 2019 r. w Oddziale Dziennym Terapii Uzależnienia od Alkoholu leczenie podjęło 142* pacjentów uzależnionych od alkoholu, w tym 26 kobiet.

*dotyczy nie tylko mieszkańców Suwałk

Liczba pacjentów, którzy podjęli leczenie w Oddziale Dziennym Terapii Uzależnienia od Alkoholu

	2017 r.	2018 r.	2019 r.
Liczba pacjentów, którzy podjęli leczenia	121	114	142

Źródło: Oddział Dzienny Terapii Uzależnienia od Alkoholu w Suwałkach

W 2019 roku liczba osób, które podjęły leczenie odwykowe wzrosła o 28 osób tj. ok. 25%

3.5. Do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Suwałkach w 2019 r. wpłynęło 128 wniosków o wszczęcie procedury zobowiązania do leczenia odwykowego, z czego w stosunku do 125 taką procedurę uruchomiono.

Dane liczbowe dotyczące postępowań prowadzonych przez MKRPA w Suwałkach

	2017 r.	2018 r.	2019 r.
Liczba nowych wniosków, które wpłynęły do MKRPA	151	169	128
Liczba wniosków skierowanych do sądu	79	104	98
Liczba spraw umorzonych	48	53	42

Źródło: Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Suwałkach

W 2019 r. liczba nowych wniosków o wszczęcie procedury zobowiązania do leczenia odwykowego w stosunku do 2018 r. zmalała (o 41), zmalała również liczba wniosków skierowanych do sądu o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego (o 6) oraz liczba spraw umorzonych (o 11).

Przedstawiciele Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych skontrolowali 37 punktów handlowych podających/sprzedających alkohol, w tym 4 kontrole dotyczyły weryfikacji oświadczeń złożonych przez przedsiębiorców o wartości sprzedaży napojów alkoholowych. Przeprowadzili również 86 oględzin położenia punktów handlowych ubiegających się o wydanie zezwolenia na sprzedaż/podawanie napojów alkoholowych zgodnie z zasadami usytuowania określonymi w Uchwale Rady Miejskiej w Suwałkach Nr XLVII/587/2018 z dnia 27 czerwca 2018 r. w sprawie ustalenia zasad usytuowania na terenie miasta Suwałk miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych oraz wprowadzenia zakazu sprzedaży, podawania, spożywania i wnoszenia napojów alkoholowych.

4. Zasoby lokalne umożliwiające prowadzenie działalności profilaktycznej i naprawczej w Suwałkach

Są to następujące jednostki:

- 1) Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Suwałkach,
- 2) Specjalistyczny Psychiatryczny Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Suwałkach, w tym:
 - Poradnia Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkohol, u,
 - Oddział Leczenia Uzależnień i Zaburzeń Emocjonalnych,
 - Poradnia Leczenia Uzależnień od Substancji Psychoaktywnych.
- 3) Oddział Dzienny Terapii Uzależnienia od Alkohol, u w Suwałkach,
- 4) Parafia Najświętszego Serca Pana Jezusa w Suwałkach - Centrum Interwencji Kryzysowej w Suwałkach,
- 5) Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Suwałkach, w tym:
 - Dział Pomocy Kryzysowej, w tym całonobowy hostel dla 13 osób doświadczających przemocy w rodzinie,
 - poradnictwo prawne i psychologiczne z zakresu przeciwdziałania przemocy,
 - grupy wsparcia dla osób doświadczających przemocy,
- 6) Suwalskie Stowarzyszenie „Wybór” z siedzibą w Suwałkach,
- 7) Centrum Aktywności Społecznej „Pryzmat” w Suwałkach,
- 8) Spółdzielnia Socjalna Perspektywa, w tym:
 - Ośrodek Profilaktyki i Wsparcia dla Osób Nietrzeźwych, Uzależnionych i Bezdolnych w Suwałkach,
 - Telefon Zaufania,
- 9) Suwalskie Stowarzyszenie Klub Abstynentów „Filar” w Suwałkach,
- 11) Fundacja EGO w Suwałkach,
- 12) Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Suwałkach,
- 13) Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Okręgowy w Suwałkach,
- 15) Stowarzyszenie Aktywności Społeczno–Artystycznej „Nie Po Drodze” w Suwałkach,
- 16) Grupy AA i AL.- ANON,
- 17) Komenda Miejska Policji w Suwałkach,
- 18) Straż Miejska w Suwałkach,
- 19) Sądy, kuratorzy sądowi,
- 20) Prokuratura Rejonowa w Suwałkach,
- 21) Świetlice środowiskowe prowadzone przez:
 - Parafię Rzymskokatolicką św. Aleksandra w Suwałkach,
 - Zgromadzenie Sióstr Świętej Teresy od Dzieciątka Jezus z siedzibą w Suwałkach,
 - Społeczną Organizację Przyjaciół Dzieci „Przystań” z siedzibą w Suwałkach,
 - ORATORIUM św. Jana Bosko w Suwałkach,
- 22) Placówki oświatowe i opiekuńcze – wychowawcze,
- 23) Lokalne, regionalne i krajowe mass media,
- 24) Parafia Rzymskokatolicka pw. Św. Kazimierza Królewicza w Suwałkach,
- 25) i inne.

II. OBSZARY PROBLEMOWE

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy zagrożeń społecznych na terenie szkół podstawowych i średnich w Suwałkach w 2019 r., badań ogólnopolskich, danych statystycznych oraz wiedzy i doświadczeń zdobytych w trakcie dotychczasowej realizacji Programu można zdiagnozować następujące obszary problemowe:

Obszar problemowy nr 1:

Szkody zdrowotne, zaburzenia życia rodzinnego oraz naruszenia prawa i porządku publicznego wynikające ze spożywania alkoholu.

Analiza problemu:

- 3,3 litra mocnych trunków, takich jak wódka, likiery i inne napoje spirytusowe, w przeliczeniu na 100 proc. alkoholu przypada na jedną osobę w Polsce⁸,
- narastająca grupa tzw. „trudnych pacjentów” z podwójną diagnozą tj. używających alkoholu i narkotyków⁵,
- dominującą kategorię pacjentów we wszystkich placówkach leczenia uzależnień stanowią mężczyźni²,
- wzrastająca liczba rodzin z problemem alkoholowym korzystających ze wsparcia finansowego instytucji publicznych³.

Obszar problemowy nr 2:

Picie napojów alkoholowych przez dzieci i młodzież.

Analiza problemu:

- 67% młodzieży oraz 72% uczniów szkół podstawowych uważa, że alkohol w piwie jest inny i mniej groźny niż w wódce¹,
- często do pierwszego zetknięcia dzieci i młodzieży z alkoholem dochodzi w wieku 13-15 lat¹,
- najczęstszym miejscem gdzie po raz pierwszy dzieci i młodzież spróbowali alkoholu jest własny dom i w czasie wakacji¹,
- pobyty osób nieletnich, nietrzeźwych w placówce do wytrzeźwienia⁴,
- zwiększająca się liczba młodych kobiet pijących alkohol¹⁰,
- używanie alkoholu przez młodocianych ma wpływ między innymi na obniżenie wieku inicjacji seksualnej⁹,
- niepokojącym zjawiskiem jest spożywanie alkoholu przez młodzież (25%) kilka razy w miesiącu¹.

Obszar problemowy nr 3:

Powiększający się problem narkomanii i innych uzależnień.

Analiza problemu:

- wzrost liczby osób nieletnich mających za sobą doświadczenia związane z używaniem i uzależnieniem od substancji psychoaktywnych⁶,
- między 16 a 18 rokiem życia, aż 27% młodzieży zażyło narkotyku¹,

- zaniżona świadomość młodzieży szkolnej ryzyka jakie za sobą niesie przyjmowanie różnych substancji psychoaktywnych¹,
- 27% dzieci spożywa kilka razy w tygodniu lub nawet codziennie napoje energetyczne¹,
- 13% młodzieży i 7% uczniów szkół podstawowych uważa, że raczej łatwe i nie wymagające szczególnych znajomości jest zdobycie narkotyków¹,
- wiedzącą i główną substancją psychoaktywną bez względu na wiek i płeć jest marihuana i amfetamina^{1,6},
- 51% nauczycieli uważa, że wśród uczniów jest problem z uzależnieniem od papierosów oraz 58% nauczycieli uważa, że należy podjąć działania mające na celu ograniczenie problemów alkoholowych¹,
- wakacje, to okres kiedy młodzież po raz pierwszy zażywa narkotyków/środków odurzających¹.

Obszar problemowy nr 4:

Występowanie zjawiska przemocy w rodzinie.

Analiza problemu:

- 7% młodzieży jest poniżana lub szantażowana przez rodziców¹,
- zwiększająca się liczba osób doświadczających przemocy w rodzinie korzystających z poradnictwa psychologicznego, prawnego i socjalnego³,
- wzrost uczestników grup korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie⁷,
- wzrost uczestników programu „Szkoła dla Rodziców i Wychowawców”⁷,
- W 2019 r. w ramach procedury „Niebieska Karta” funkcjonowało 245 grup roboczych, w tym 62 grupy były kontynuowane z roku 2018³,
- w 2019 r. odbyło się 845 spotkań grup roboczych oraz 4 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego³.

¹ źródło: diagnoza zagrożeń społecznych na terenie szkół podstawowych i średnich w Suwałkach, Wieliczka 2019 r.,

² źródło: sprawozdanie Oddziału Dziennego Terapii Uzależnienia od Alkoholu za 2019 r.,

³ źródło: sprawozdanie Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Suwałkach za 2019 r.,

⁴ źródło: sprawozdanie Spółdzielni Socjalnej „Perspektywa” za 2019 r.,

⁵ źródło: informacja Oddziału Leczenia Uzależnień i Zaburzeń Emocjonalnych SP SP ZOZ w Suwałkach,

⁶ źródło: informacja Poradni Terapii Uzależnienia od Substancji Psychoaktywnych w Suwałkach za 2019 r.,

⁷ źródło: sprawozdanie Parafii Najświętszego Serca Pana Jezusa - Centrum Interwencji Kryzysowej za 2019 r.,

⁸ źródło: dane Głównego Urzędu Statystycznego za 2017 r.,

⁹ źródło: diagnoza zachowań i postaw młodzieży w ujęciu profilaktyki zintegrowanej w roku szkolnym 2018/2019, realizator Instytut Profilaktyki Zintegrowanej,

¹⁰ źródło: informacja Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Suwałkach z 2019 r.

III. CEL GŁÓWNY PROGRAMU

Głównym celem Programu jest zmniejszenie rozmiarów aktualnie występujących problemów związanych z nadużywaniem alkoholu i substancji psychoaktywnych oraz zapobieganie ich powstawaniu.

Prezentowany Program kompleksowo reguluje zagadnienia dotyczące problemów społecznych w Mieście Suwałki. Wskazuje planowane, długofalowe, wielostronne i skoordynowane działania z tego zakresu oraz podmioty odpowiedzialne za ich realizację. Istotnym partnerem Miasta w realizacji zadań Programu są organizacje pozarządowe, spółdzielnie socjalne, kościoły i związki wyznaniowe oraz placówki oświatowe.

System profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych opisany w Miejskim Programie Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Suwałkach na 2021 rok oparty jest na trzech wzajemnie komplementarnych programach działań realizowanych na różnych poziomach administracji: gminnym, wojewódzkim i narodowym.

IV. ZADANIA PROGRAMU

wynikające z ustawy o zdrowiu publicznym, ustawy o wychowaniu w trzeźwości i ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii

I. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i innych środków psychoaktywnych								
P L A N O W A N E D Z I A L A N I A	1.1	Dofinansowanie programów ograniczania picia alkoholu dla osób o obniżonych możliwościach udziału w programach behawioralnych - poznawczych, tzw. niskoprogowych.	W S K A Ż N I K I	- liczba uczestników, - liczba godzin	Ż R Ó D Ł A P O Z Y S K I W A N I A W S K A Ż N I K Ó W	- sprawozdania, - dokumentacja	P L A N O W A N I R E A L I Z A C J A	WS, NGO, podmioty, o których mowa w art.3 ust. 3 ustawy o dppio
	1.2	Wspieranie programów rehabilitacji dla osób uzależnionych po zakończonych programach psychoterapii uzależnień.		- liczba osób, - liczba miesięcy		- sprawozdania, - dokumentacja		WS, NGO, podmioty, o których mowa w art.3 ust. 3 ustawy o dppio
	1.3	Wsparcie działalności punktu konsultacyjnego oraz telefonu zaufania dla osób uzależnionych i ich rodzin.		- liczba udzielonych porad, - liczba miesięcy		- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja		WS, NGO, podmioty, o których mowa w art.3 ust. 3 ustawy o dppio
	1.4	Dofinansowanie prowadzenia grup wsparcia oraz maratonów dla osób uzależnionych od alkoholu i środków psychoaktywnych.		- liczba uczestników, - liczba zajęć, - liczba godzin		- sprawozdania, - dokumentacja		ZOZ, NZOZ, WS, NGO, podmioty, o których mowa w art.3 ust. 3 ustawy o dppio
	1.5	Dofinansowanie szkoleń terapeutów w ramach podnoszenia kwalifikacji zawodowych pracowników lecznictwa odwykowego.		- liczba szkoleń, - liczba przeszkolonych specjalistów		- sprawozdania		ZOZ, NZOZ, WS

P L A N O W A N E D Z I A L A N I A	1.6	Wsparcie podmiotów leczniczych i organizacji działających w zakresie leczenia i rehabilitacji osób uzależnionych.	W S K A Ż N I K I	- wartość w zł udzielonej dotacji, - liczba odbiorców	Ż R Ó D Ł A P O Z Y S K I W A N I A W S K A Ż N I K Ó W	- dokumentacja,	ZOZ, NZOZ, SP SP ZOZ, NGO, podmioty, o których mowa w art.3 ust. 3 ustawy o dppioiw, WS
	1.7	Prowadzenie działań zmierzających do zmotywowania osób nadużywających alkoholu do ograniczenia jego spożycia lub gdy jest to konieczne, podjęcia przez nie leczenia odwykowego.		- liczba posiedzeń podzespołu MKRPA ds. leczenia odwykowego, - liczba wniosków wpływających do MKRPA o wszczęcie postępowania, - liczba spraw umorzonych w związku ze zmotywowaniem przez komisję do podjęcia leczenia		- protokoły z posiedzeń komisji	MKRPA
	1.8	Kierowanie na badanie przez biegłego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego.		- liczba osób skierowanych na badania, - liczba wydanych opinii		- protokoły z posiedzeń, - prowadzona dokumentacja	MKRPA, specjaliści – biegli sądowi
	1.9	Kierowanie wniosków do Sądu Rejonowego o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego.		- liczba skierowanych do sądu wniosków		- protokoły z posiedzeń, - prowadzona dokumentacja	MKRPA
	1.10	Wsparcie Poradni Uzależnienia i Współuzależnienia od Substancji Psychoaktywnych SP SP ZOZ w Suwałkach w zakresie działalności profilaktycznej oraz leczenia osób uzależnionych i współuzależnionych.		- wartość udzielonych dotacji, - liczba zakupionych testów		- prowadzona dokumentacja, - sprawozdania	WS, MKRPA, SP SP ZOZ

Szacunkowa kwota przeznaczona na realizację zadań to co najmniej: 300.000 zł (szacunkowa kwota w 2020 r. – 360.000 zł)

II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy choroby alkoholowej, narkomanii lub przemocy w rodzinie - pomocy psychospołecznej i prawnej

P L A N O W A N E D Z I A Ł A N I A	2.1	Wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej poprzez dofinansowanie bieżącej działalności placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, w których realizowany jest program socjoterapeutyczny lub psychokorekcyjny lub psychoprofilaktyczny lub inny psychoedukacyjny.	W S K A Ź N I K I	- liczba dofinansowanych placówek wsparcia dziennego, - liczba uczęszczających dzieci	Ź R Ó D Ł A P O Z Y S K I W A N I A W S K A Ź N I K Ó W	- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja	P L A N O W A N I R E A L I Z A T O R Z Y	NGO, podmioty, o których mowa w art.3 ust. 3 ustawy o dppiow, WS
	2.2	Wspieranie działań animacyjnych i socjoterapeutycznych realizowanych w formie pracy podwórkowej przez wychowawcę, a także w ramach imprez plenerowych.		- liczba uczęszczających dzieci		- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja		NGO, podmioty, o których mowa w art.3 ust. 3 ustawy odppiow, WS, WKiS, WOiW, jednostki miejskie, jednostki kultury
	2.3	Dofinansowanie zajęć terapeutycznych i grup wsparcia dla osób współuzależnionych.		- liczba uczestników, - liczba zajęć, - liczba godzin		- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja		NGO, podmioty, o których mowa w art.3 ust. 3 ustawy o dppiow, ZOZ, NZOZ, WS

P L A N O W A N E D Z I A Ł A N I A	2.4	Dofinansowanie pomocy psychologicznej i psychoterapii dla osób z syndromem Dorosłych Dzieci Alkoholików - DDA.	W S K A Ź N I K I	- liczba uczestników, - liczba zajęć, - liczba godzin	Ź R Ó D Ł A P O Z Y S K I W A N I A W S K A Ź N I K Ó W	- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja	P L A N O W A N I R E A L I Z A T O R Z Y	NGO, podmioty, o których mowa w art.3 ust. 3 ustawy o dppioiw, ZOZ, NZOZ, WS,
	2.5	Dofinansowanie zajęć i programów socjoterapeutycznych lub opiekuńczo – wychowawczych dla dzieci z rodzin z problemem choroby alkoholowej, narkomanii lub przemocy w rodzinie.		- liczba uczestników, - liczba zajęć, - liczba godzin		- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja		NGO, podmioty, o których mowa w art.3 ust. 3 ustawy o dppioiw, ZOZ, NZOZ, WS, WKiS, WOiW, jednostki miejskie, jednostki kultury
	2.6	Dofinansowanie kolonii, półkolonii i obozów i innych form wypoczynku z programem socjoterapeutycznym dla dzieci z rodzin z problemem choroby alkoholowej, narkomanii lub przemocy w rodzinie.		- liczba uczestników		- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja		NGO, podmioty, o których mowa w art.3 ust. 3 ustawy o dppioiw, WS, WKiS, WOiW, jednostki miejskie, jednostki kultury

2.7	Finansowanie i dofinansowanie udziału w szkoleniach, superwizjach, kursach specjalistycznych, naradach, konferencjach, warsztatach, seminariach przedstawicieli różnych grup społecznych i zawodowych zwłaszcza w zakresie: interdyscyplinarnej pomocy dziecku i rodzinie z problemem przemocy i uzależnień, trzeźwości kierowców, rozwiązywania lokalnych problemów alkoholowych, narkomanii i używania tzw. dopalaczy oraz przeciwdziałania przemocy.	- liczba szkoleń/ kursów/ konferencji narad/ seminariów/ warsztatów, - liczba odbiorców	- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja	ZOZ, NZOZ, WS, NGO, podmioty, o których mowa w art.3 ust. 3 ustawy o dppow,
2.8	Zakup i rozpowszechnianie materiałów promocyjnych i informatorów dotyczących działalności Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.	- liczba zakupionych materiałów	- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja, - dokumenty finansowe	WS, NGO, podmioty, o których mowa w art.3 ust. 3 ustawy o dppow,
2.9	Prowadzenie strony internetowej Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Suwałkach www.mkrpa.suwalki.pl .	- liczba zamieszczonych informacji, - liczba odbiorców	- statystyki strony internetowej	WS

Szacunkowa kwota przeznaczona na realizację zadań to co najmniej: 434.500 zł (szacunkowa kwota w 2020 r. – 510.000 zł)

III. Edukacja zdrowotna

P L A N O W A N E D Z I A L A N I A	3.1	Organizowanie lokalnych i włączenie się do ogólnopolskich działań informacyjno - edukacyjnych, w tym kampanii edukacyjnych dotyczących ryzyka szkód wynikających ze spożywania alkoholu, środków odurzających, substancji psychoaktywnych, środków zastępczych, nowych środków psychoaktywnych oraz z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	W S K A Ż N I K I	- liczba ogólnopolskich działań/kampanii, - liczba odbiorców/uczestników	Ż R Ó D Ł A P O Z Y S K I W A N I A W S K A Ż N I K Ó W	- sprawozdania, - protokoły z kontroli, - prowadzona dokumentacja	P L A N O W A N I R E A L I Z A T O R Z Y	NGO, podmioty, o których mowa w art.3 ust. 3 ustawy o dppiow, WS, media, placówki oświatowe, KMP
	3.2	Upowszechnianie informacji dotyczących instytucji i organizacji udzielających wsparcia osobom uzależnionym i współuzależnionym od alkoholu, substancji psychoaktywnych i innych środków zmieniających świadomość oraz osób uwikłanych w przemoc w rodzinie.		- liczba upowszechnionych informacji		- prowadzona dokumentacja		NGO, podmioty, o których mowa w art.3 ust. 3 ustawy o dppiow, ZOZ, NZOZ, WS, media, placówki oświatowe
	3.3	Prowadzenie działań edukacyjnych i szkoleniowych skierowanych do sprzedawców alkoholu.		- liczba szkoleń, - liczba odbiorców		- sprawozdania, - listy obecności, - protokoły		WS, MKRPA

Szacunkowa kwota przeznaczona na realizację zadań to co najmniej: 10.000 zł (szacunkowa kwota w 2020 r. - 20.000 zł)

IV. Profilaktyka uzależnień

P L A N O W A N E D Z I A L A N I A	4.1	Wspieranie działań służących pogłębieniu więzi w rodzinie z problemem choroby alkoholowej, narkomanii lub przemocy w rodzinie, np. poprzez dofinansowanie rodzinnych obozów terapeutycznych.	W S K A Ź N I K I	- liczba zrealizowanych projektów, - liczba uczestników	Ź R Ó D L A P O Z Y S K I W A N I A W S K A Ź N I K Ó W	- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja	P L A N O W A N I R E A L I Z A T O R Z Y	WS, NGO, podmioty, o których mowa w art.3 ust. 3 ustawy o dpaiow,
	4.2	Dofinansowanie i finansowanie szkoleń dla nauczycieli, pedagogów, psychologów w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi i młodzieżą.		- liczba zajęć, - liczba odbiorców		- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja		placówki oświatowe i opiekuńczo - wychowawcze, WS, NGO, podmioty, o których mowa w art.3 ust. 3 ustawy o dpaiow,
	4.3	Wspieranie działań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości i innych negatywnych zachowań osób kierujących pojazdami mechanicznymi, sprzętami żeglugi wodnej i innymi środkami komunikacji.		- liczba wspartych projektów, - liczba uczestników		- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja		WS, SM, KMP, NGO, podmioty, o których mowa w art.3 ust. 3 ustawy o dpaiow
	4.4	Prowadzenie na terenie szkół i innych placówek oświatowych i opiekuńczo - wychowawczych programów profilaktycznych oraz innych działań profilaktycznych dla dzieci i młodzieży oraz ich opiekunów prawnych.		- liczba odbiorców, - liczba programów/projektów		- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja		placówki oświatowe i opiekuńczo - wychowawcze, podmioty, o których mowa w art.3 ust. 3 ustawy o dpaiow, WS, NGO, KMP

P L A N O W A N E D Z I A Ł A N I A	4.5	Finansowanie pozalekcyjnych zajęć rozwijających kompetencje emocjonalno - społeczne, zajęć sportowo – rekreacyjnych oraz zakup sprzętu sportowego w celu umożliwienia prowadzenia na terenie szkół oraz innych miejskich obiektach sportowych pozalekcyjnych zajęć sportowo - rekreacyjnych, w tym wakacyjnych zajęć, turniejów piłkarskich oraz innych zajęć rozwijających zainteresowania oraz promujących zdrowy styl życia.	W S K A Ż N I K I	- liczba uczestników, - liczba godzin, - liczba i rodzaj zakupionego sprzętu	Ż R Ó D Ł A P O Z Y S K I W A N I A W S K A Ż N I K Ó W	- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja	P L A N O W A N I R E A L I Z A T O R Z Y	WKiS, WS, placówki oświatowe i opiekuńczo-wychowawcze, jednostki miejskie
	4.6	Wsparcie organizacji różnego rodzaju powszechnie dostępnych zajęć pozalekcyjnych z elementami profilaktyczno-edukacyjnymi i socjoterapeutycznymi.		- liczba uczestników, - liczba godzin, - liczba i rodzaj zajęć		- sprawozdania, - protokoły z kontroli, - prowadzona dokumentacja		WS, NGO, podmioty, o których mowa w art.3 ust. 3 ustawy o dpaiow, placówki oświatowe i opiekuńczo-wychowawcze
	4.7	Przeprowadzenie diagnozy lokalnych problemów oraz zasobów w sferze profilaktyki i rozwiązywania problemów społecznych – alkoholizmu, narkomanii i używania tzw. dopalaczy oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.		- opracowania, - sprawozdania, - informacje, - diagnoza		- prowadzona dokumentacja		WS, NGO, podmioty, o których mowa w art.3 ust. 3 ustawy o dpaiow, MKRPA
	4.8	Zakup/opracowanie/pozyskanie oraz dystrybucja materiałów informacyjno – edukacyjnych z zakresu problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i używania tzw. dopalaczy oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.		- liczba zakupionych/ opracowanych/ pozyskanych materiałów		- dokumenty finansowe, - prowadzona dokumentacja		WS, MKRPA, PARPA, KBPN
	4.9	Promowanie zdrowego stylu życia w lokalnych środkach społecznego przekazu.		- liczba artykułów, udzielonych wywiadów		- media		MKRPA, WS

Szacunkowa kwota przeznaczona na realizację zadań to co najmniej: 300.000 zł (szacunkowa kwota w 2020 r. – 587.471 zł)

V. Przeciwdziałanie przemocy

P L A N O W A N I E D Z I A L A N I A	5.1	Wspieranie działalności placówek dla osób doświadczających przemocy w rodzinie, w tym punktów konsultacyjnych, telefonów zaufania, ośrodków interwencji kryzysowej, poradnictwa psychologicznego, socjalnego i rodzinnego.	W S K A Ź N I K I	- liczba udzielonych porad, - liczba klientów	Ź R Ó D Ł A P O Z Y S K I W A N I A W S K A Ź N I K Ó W	- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja	P L A N O W A N I R E A L I Z A T O R Z Y	NGO, podmioty, o których mowa w art.3 ust. 3 ustawy o dppiw, MOPR, WS
	5.2	Dofinansowanie realizacji programów ochrony osób doświadczających przemocy w rodzinie.		- liczba udzielonych porad, - liczba uczestników, - liczba godzin zajęć		- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja		NGO, podmioty, o których mowa w art.3 ust. 3 ustawy o dppiw, MOPR, WS
	5.3	Dofinansowanie prowadzenia zajęć korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.		- liczba godzin, - liczba uczestników		- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja		NGO, podmioty, o których mowa w art.3 ust. 3 ustawy o dppiw, MOPR, WS
	5.4	Dofinansowanie programów profilaktyki przeciwdziałania przemocy np. warsztaty umiejętności rodzicielskich, programów dla rodziców na temat radzenia sobie z trudnymi sytuacjami wychowawczymi, rozwiązywania konfliktów itp.		- liczba godzin, - liczba uczestników		- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja		NGO, podmioty, o których mowa w art.3 ust. 3 ustawy o dppiw, WS

P L A N O W A N E D Z I A L A N I A	5.5	Realizacja oraz wspieranie kampanii i programów dla rodziców promujących wychowywanie dzieci bez przemocy.	W S K A Ź N I K I	- liczba rodziców uczestniczących w programach	Ź R Ó D L A P O Z Y S K I W A N I A	- prowadzona dokumentacja, - sprawozdania	P L A N O W A N I R E A L I Z A T O R Z Y	WS, KMP, placówki oświatowe, NGO, podmioty, o których mowa w art.3 ust. 3 ustawy o dppiw
	5.6	Wspieranie lokalnych kampanii nt. przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie.		- liczba kampanii, - liczba uczestników		- prowadzona dokumentacja - sprawozdania		NGO, podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o dppiw, KMP, placówki oświatowe, WS
	5.7	Wspomaganie działalności Działu Pomocy Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Suwałkach.		- liczba udzielonych porad, - liczba klientów	- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja	MOPR, WS		
	5.8	Posiedzenia zespołu interdyscyplinarnego, tworzenie grup roboczych w celu rozwiązywania problemów związanych z występowaniem przemocy w rodzinie.		- liczba posiedzeń zespołów i grup roboczych	- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja, - protokoły	MOPR, WS		

Szacunkowa kwota przeznaczona na realizację zadań to co najmniej: 600.000 zł (szacunkowa kwota w 2020 r. - 530.000 zł)

VI. Zmniejszanie rozmiarów naruszeń prawa na rynku napojów alkoholowych

P L A N O W A N I D Z I A L A N I A	6.1	Podjęcie interwencji w związku z naruszeniem przepisów ustawy związanych z zakazem reklamy i promocji napojów alkoholowych prowadzonej na terenie Suwałk.	W S K A Ż N I K I	- liczba interwencji	Ż R Ó D Ł A P O Z Y S K I W A N I A W S K A Ż N I K Ó W	- informacja z działalności	P L A N O W A N I R E A L I Z A T O R Z Y	KMP, SM, MKRPA, WS
	6.2	Podjęcie interwencji w przypadku stwierdzenia naruszenia przepisów ustawy dotyczących zakazu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych określonym w ustawie osobom i w określonych sytuacjach.		- liczba interwencji		- informacja z działalności		KMP, SM, MKRPA, WS
	6.3	Kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych.		- liczba kontroli - liczba skontrolowanych punktów		- protokoły		MKRPA, UM

Nie przewiduje się ponoszenia kosztów.

VII. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień oraz przemocy w rodzinie

P L A N O W A N I E D Z I A L A N I A	7.1	Remont, adaptacja i wyposażenie lokali, pomieszczeń na rzecz instytucji i organizacji pozarządowych realizujących zadania Programu, w tym doposażanie siedziby MKRPA w drobny sprzęt biurowy.	W S K A Ż N I K I	- wartość projektów w zł	Ż R Ó D Ł A P O Z Y S K I W A N I A W S K A Ż N I K Ó W	- sprawozdania, - protokoły, - prowadzona dokumentacja	P L A N O W A N I R E A L I Z A T O R Z Y	zainteresowane instytucje, WS, NGO, podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o dppiw
	7.2	Zakup słodczy, gier, sprzętu sportowo-rekreacyjnego na potrzeby dzieci i młodzieży uczęszczającej do placówek wsparcia dziennego między innymi z okazji Dnia Dziecka, św. Mikołaja, Wielkanocy, Bożego Narodzenia itp. Finansowanie uczestnictwa podopiecznym m.in. placówek wsparcia dziennego oraz placówki opiekuńczo – wychowawczej w przedsięwzięciach kulturalno – oświatowych, w tym zakup biletów wstępu.		- wartość w zł		- prowadzona dokumentacja, - dokumenty finansowe		WS, NGO, placówki oświatowe, jednostki kultury, podmioty o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o dppiw
	7.3	Dofinansowanie szkoleń typu: Studium Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Studium Pomocy Psychologicznej, Programu Rozwoju Osobistego, warsztaty pomagania osobom uzależnionym i współuzależnionym itp.		- liczba dofinansowanych szkoleń, - liczba osób biorących udział w dofinansowanych szkoleniach		- prowadzona dokumentacja		WS, NGO, podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o dppiw, MKRPA
	7.4	Doskonalenie umiejętności członków MKRPA poprzez udział w szkoleniach, konferencjach i innych formach kształcenia podnoszących kompetencje niezbędne do pracy.		- liczba szkoleń, - liczba członków biorących udział w szkoleniu		- prowadzona dokumentacja		WS, MKRPA
	7.5	Udział w pracach Zespołu Ekspertów ds. Lokalnych i Regionalnych Programów Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, działającego przy PARPA.		- liczba posiedzeń w pracach zespołu		- zaproszenia do udziału w pracach zespołu		WS, UM, PARPA

	7.6	Współpraca z administracją rządową i samorządową w zakresie realizacji programów profilaktycznych, szkoleń, konferencji, kampanii oraz monitorowania problemów alkoholowych, narkomanii i przeciwdziałania przemocy w rodzinie.		- liczba sprawozdań, raportów, programów, szkoleń, konferencji, kampanii		- karta zgłoszeń, - sprawozdania, raporty	UM, WS, SM, KMP, MKRPA, placówki oświatowe, NGO, podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o dppow

Szacunkowa kwota przeznaczona na realizację zadań to co najmniej: 45.000 zł (szacunkowa kwota w 2020 r. – 60.000 zł)

V. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Finansowanie Programu odbywać się będzie w ramach środków własnych Miasta pozyskanych w 2021 r. z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych, zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Planowana kwota na 2021 r. wynosi 1.900.000,00 zł. Planowany budżet Programu może ulec zmianom w przypadku niewykorzystania całkowitej kwoty pozyskanej w 2020 r. z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych oraz innych zwrotów.

VI. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW MIEJSKIEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W SUWAŁKACH

1. Członek Komisji za udział w pracach podzespołów problemowych w danym miesiącu otrzymuje:
 - za pierwsze posiedzenie wynagrodzenie w wysokości 10% aktualnego minimalnego wynagrodzenia,
 - za każdy następny udział dodatkowe wynagrodzenie w wysokości 3% aktualnego minimalnego wynagrodzenia.
2. Przewodniczący, jego zastępca oraz przewodniczący podzespołów za udział w pracach podzespołów problemowych w danym miesiącu otrzymują:
 - za pierwsze posiedzenie wynagrodzenie w wysokości 15% aktualnego minimalnego wynagrodzenia,
 - za każdy następny udział dodatkowe wynagrodzenie w wysokości 3% aktualnego minimalnego wynagrodzenia.
3. Za udział w posiedzeniu plenarnym Komisji członkowie, przewodniczący, jego zastępca oraz przewodniczący podzespołów Komisji każdorazowo otrzymują wynagrodzenie w wysokości 5% aktualnego minimalnego wynagrodzenia.
4. Za udział w pracach zespołów interdyscyplinarnych lub grupach roboczych przewodniczący, jego zastępca oraz członkowie Komisji w danym miesiącu otrzymują:
 - za pierwsze posiedzenie wynagrodzenie w wysokości 10% aktualnego minimalnego wynagrodzenia,
 - za każdy następny udział dodatkowe wynagrodzenie w wysokości 3% aktualnego minimalnego wynagrodzenia.
5. Wynagrodzenie wypłacane jest z dołu, na podstawie listy obecności stanowiącej załącznik do protokołu z posiedzenia lub przeprowadzonych czynności. Osoby nieuczestniczące w pracach Komisji nie otrzymują ww. wynagrodzeń.
6. Za prace wykonane na podstawie umowy o dzieło lub umowy zlecenia wg stawki/kwoty określonej w umowie.
7. Na wynagrodzenia członków MKRPA za udział w posiedzeniach:
 - plenarnych,
 - podzespołów ds. motywowania do leczenia odwykowego,
 - podzespołu ds. kontroli punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych,
 - podzespołu ds. kontroli realizacji zadań Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii,
 - Zespołu Interdyscyplinarnego,

- grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego
zaplanowano szacunkową kwotę w wysokości 168.000,00 zł (szacunkowa kwota liczona od prognozowanego minimalnego wynagrodzenia w wysokości 2.800,00 zł w 2021 r.).
8. Na obsługę działalności Komisji zaplanowano szacunkową kwotę w wysokości 42.500 zł.

**VII. W RAMACH OGRANICZANIA DOSTĘPNOŚCI DO ALKOHOLU
USTALA SIĘ MAKSYMALNĄ LICZBĘ ZEZWOLEŃ NA SPRZEDAŻ
I PODAWANIE NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH,
PRZEZNACZONYCH DO SPOŻYCIA
W MIEJSCU, JAK I POZA MIEJSCEM SPRZEDAŻY, NA
CO NAJMNIEJ 140 MIESZKAŃCÓW (WEDŁUG MIEJSCA
STAŁEGO ZAMELDOWANIA W SUWAŁKACH)**

Według stanu na dzień 31.12.2019 roku liczba mieszkańców Suwałk wynosiła 69.758 osób. Natomiast maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie miasta Suwałk określona Uchwałą nr XLVII/585/2018 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 27 czerwca 2018 r. (Dz. Urz. Woj. Podl. z dnia 29.06.2018 r. poz. 2931) wynosi 485.

Wynika z tego, że w Suwałkach na jedno przedmiotowe zezwolenie przypada 144 mieszkańców.

Standardy

działań opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych skierowanych do dzieci i młodzieży

- 1. Podmiot prowadzący placówkę wsparcia dziennego winien spełniać wymogi określone w art. 18-28 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.**
- 2. Cele wprowadzenia przedmiotowego standardu:**
 - 1) zwiększenie liczby profesjonalnych działań o charakterze opiekuńczo-wychowawczym i socjoterapeutycznym dla dzieci i młodzieży realizujących wybrane elementy Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Suwałkach w ich najbliższym środowisku,
 - 2) zwiększenie dostępności działań opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych podejmowanych na rzecz dzieci i młodzieży na terenie Miasta Suwałki,
 - 3) stworzenie narzędzia do weryfikacji ofert na działania o charakterze opiekuńczo-wychowawczym i socjoterapeutycznym składanych przez podmioty publiczne i niepubliczne, ubiegające się o finansowanie ze środków budżetowych Miasta Suwałki.
- 3. Standard odnosi się do prowadzenia następujących działań:**
 - 1) świetlicy środowiskowej (opiekuńczo-wychowawczej),
 - 2) świetlicy socjoterapeutycznej,
 - 3) zajęć socjoterapeutycznych.
- 4. Standard świetlicy środowiskowej (opiekuńczo – wychowawczej):**
 - 1) obszar działania obejmuje środowisko lokalne osiedla lub części miasta,
 - 2) pod opieką jednego wychowawcy, w tym samym czasie, może przebywać nie więcej niż 15-cioro dzieci,
 - 3) rodzaje prowadzonych zajęć:
 - a) edukacyjne, w tym odrabianie lekcji, wyrównywanie braków szkolnych,
 - b) wspierające rozwój psychiczny i fizyczny, w tym rozwijające zainteresowania i zdolności,
 - c) kształtujące umiejętności życiowe i społeczne,
 - d) zagospodarowujące czas wolny, w tym korzystanie z dóbr kultury,
 - e) wycieczki i wyjazdy wakacyjne o charakterze turystyczno-rekreacyjnym,
 - f) dożywianie,
 - 4) zadania świetlicy środowiskowej:
 - a) stała, systematyczna współpraca z rodziną dziecka,

- b) rozpoznanie sytuacji dziecka w kontekście jego sytuacji rodzinnej,
 - c) organizacja czasu wolnego, prowadzenie zajęć tematycznych,
 - d) prowadzenie pracy z grupą poprzedzone jej planowaniem w zespole pracowników,
 - e) indywidualne spotkania z dziećmi organizowane poza pracą z grupą,
 - f) prowadzenie dokumentacji pracy z dzieckiem i z grupą,
 - g) współpraca z innymi instytucjami (gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych, szkoła, ośrodek pomocy społecznej, sąd rodzinny, powiatowe centrum pomocy rodzinie itp.),
 - h) pomoc dziecku w radzeniu sobie z życiowymi problemami, kryzysami (rodzinnymi, związanymi z relacjami z rówieśnikami, szkolnymi itp.),
 - i) korzystanie z konsultacji lub supervizji dotyczących pracy placówki,
- 5) zajęcia w świetlicy środowiskowej prowadzą nauczyciele, wychowawcy i instruktorzy posiadający przygotowanie na kierunku: pedagogika, pedagogika specjalna, psychologia, socjologia, praca socjalna, nauka o rodzinie lub osoby z wykształceniem średnim i udokumentowanym co najmniej 3-letnim stażem pracy z dziećmi lub rodziną,
 - 6) dzieci i młodzież mogą uczestniczyć w zajęciach organizowanych w świetlicy środowiskowej za zgodą rodziców lub opiekunów,
 - 7) w świetlicy środowiskowej może zostać zorganizowany hostel zapewniający opiekę w porze nocnej,
 - 8) pracownikami świetlicy mogą być osoby które:
 - nie są i nie były ograniczone, zawieszane lub pozbawione władzy rodzicielskiej,
 - nie były skazane prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwa lub umyślne przestępstwa skarbowe,
 - wypełniają obowiązek alimentacyjny – w przypadku gdy taki obowiązek w stosunku do nich wynika ze stosunku egzekucyjnego.

5. Standard świetlicy socjoterapeutycznej:

- 1) obszar działania obejmuje środowisko lokalne - część miasta,
- 2) pod opieką jednego wychowawcy, w tym samym czasie, może przebywać nie więcej niż 15-cioro dzieci,
- 3) rodzaje prowadzonych zajęć:
 - a) edukacyjne, w tym odrabianie lekcji, wyrównywanie braków szkolnych,
 - b) ogólnorozwojowe, w tym rozwijające zainteresowania i uzdolnienia,
 - c) rozwijające umiejętności życiowe i społeczne,
 - d) zagospodarowujące czas wolny, w tym korzystanie z dóbr kultury,
 - e) wycieczki i wyjazdy wakacyjne o charakterze turystyczno-rekreacyjnym,
 - f) socjoterapeutyczne, prowadzone w celu eliminowania zaburzeń zachowania,
 - g) specjalistyczne, w szczególności korekcyjne, kompensacyjne, logopedyczne,
 - h) wyjazdowe warsztaty i obozy socjoterapeutyczne,
- 4) zadania świetlicy socjoterapeutycznej:
 - a) sporządzanie diagnozy indywidualnej dziecka i jego sytuacji rodzinnej i szkolnej,

- b) prowadzenie zajęć socjoterapeutycznych zgodnie z programem przygotowanym dla całej grupy i diagnozą indywidualną dzieci,
 - c) praca ze stałymi grupami dzieci,
 - d) praca z dziećmi w kontakcie indywidualnym,
 - e) przygotowanie i realizacja indywidualnych programów rozwojowo-terapeutycznych dla dzieci. W planach tych warto uwzględnić włączanie dziecka w działania różnorodnych kół zainteresowań, grup rozwojowych, w pozalekcyjne i pozaszkolne zajęcia – zgodnie z predyspozycjami i zainteresowaniami dziecka,
 - f) prowadzenie dokumentacji pracy z dzieckiem zgodnej z charakterem placówki (dokumentacja diagnozy, planów i realizacji indywidualnych i grupowych zajęć z dziećmi wraz z osiągnięciami),
 - g) utrzymywanie kontaktów z rodziną dziecka w celu:
 - diagnozy sytuacji rodzinnej,
 - rozwiązywania problemów rodziny (np. motywowanie osoby uzależnionej lub współuzależnionej do podjęcia terapii),
 - współpracy dotyczącej postępów dziecka w procesie socjoterapii,
 - h) współpraca z instytucjami (gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych, szkoła, ośrodek pomocy społecznej, sąd rodzinny, powiatowe centrum pomocy rodzinie itp.), które mogą pomóc rodzinie w rozwiązaniu jej problemów, a zwłaszcza w zakresie podejmowania interwencji wobec osób uzależnionych i współuzależnionych. Niezwykle istotna jest współpraca z wychowawcami klas, pedagogami szkolnymi i nauczycielami uczącymi dzieci, zwłaszcza tych przedmiotów, które sprawiają dzieciom trudności. Aby zwiększyć efektywność pomocy, konieczna jest wymiana informacji na temat sytuacji szkolnej dziecka, ewentualnych wagarów itp.,
 - i) korzystanie z konsultacji lub superwizji dotyczących pracy placówki,
 - j) zajęcia (spotkania) grupowe dla rodziców, warsztaty w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych,
- 5) dzieci i młodzież mogą uczestniczyć w zajęciach organizowanych w świetlicy socjoterapeutycznej po uzyskaniu zgody rodziców lub opiekunów,
- 6) zajęcia organizuje się po sporządzeniu diagnozy dziecka, w szczególności rozwoju poznawczego, emocjonalnego i społecznego, i jego rodziny, diagnoza ta jest podstawą do przygotowania indywidualnych programów rozwojowo-terapeutycznych dla każdego dziecka oraz planu pracy z jego rodziną,
- 7) zajęcia w świetlicy socjoterapeutycznej prowadzą psycholodzy, pedagodzy i inni specjaliści posiadający przygotowanie do tego rodzaju działalności potwierdzone odpowiednim certyfikatem,
- 8) w świetlicy socjoterapeutycznej powinien być zatrudniony jeden psycholog,
- 9) uczestnicy zajęć w świetlicy socjoterapeutycznej mogą korzystać z dożywiania,
- 10) pracownikami świetlicy mogą być osoby które:
- nie są i nie były ograniczone, zawieszono lub pozbawiono władzy rodzicielskiej,
 - nie były skazane prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwa lub umyślne przestępstwa skarbowe,
 - wypełniają obowiązek alimentacyjny – w przypadku gdy taki obowiązek w stosunku do nich wynika ze stosunku egzekucyjnego,

- 11) grupy dzieci powinny być organizowane w określonych przedziałach wiekowych, programy zajęć grupowych (cele, formy zajęć, metody) powinny być dostosowane do potrzeb rozwojowych dzieci oraz ograniczeń wynikających z ich sytuacji rodzinnej.

6. Standard zajęć socjoterapeutycznych:

- 1) diagnoza indywidualna dziecka i jego sytuacji rodzinnej i szkolnej,
- 2) prowadzenie zajęć zgodnie z programem dla całej grupy i diagnozą indywidualną dzieci,
- 3) utrzymywanie stałych kontaktów z rodziną dziecka,
- 4) przygotowanie i realizacja indywidualnych programów rozwojowo - terapeutycznych dla dzieci,
- 5) prowadzenie dokumentacji,
- 6) współpraca z instytucjami (gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych, szkoła, ośrodek pomocy rodzinie, sąd rodzinny, powiatowe centrum pomocy rodzinie itp.),
- 7) korzystanie z konsultacji lub superwizji dotyczących prowadzonych zajęć,
- 8) grupy dzieci powinny być organizowane w określonych przedziałach wiekowych,
- 9) programy zajęć grupowych (cele, formy zajęć, metody) powinny być dostosowane do potrzeb rozwojowych dzieci oraz ograniczeń wynikających z ich sytuacji rodzinnej.